

Samferdselsdepartementet  
Postboks 8010 Dep  
0030 Oslo

Deres ref./Your ref.:

15/517

Vår ref./Our ref.:

JR 017

Dato/Date:

Oslo, 31.mars 2016

### **Høringsuttalelse – Forskrifter om etablering, drift og bruk av jordstasjon for satellitt**

Vi viser til Deres høringsbrev datert 23.desember 2015

Space Norway AS eier halvparten av Kongsberg Satellite Services AS (KSAT), som i dag er en ledende global aktør innen stasjonstjenester, grunnlagt på virksomheten i Tromsø og utbygging av bakkestasjoner på Platåberget på Svalbard og på den norske forskningsstasjonen Troll i Antarktis. Dessuten har Space Norway AS fiberforbindelsen til Svalbard og har gjennom en spesielt utformet transponder på Telenors Thor 7-satellitt også fått etablert bredbåndskommunikasjon til Trollstasjonen i Antarktis.

Etter vår mening har det nåværende forskriftsregimet både ivaretatt myndighetenes forpliktelser og verifikasjonsbehov og samtidig gjort det mulig å utvikle virksomheten til fordel for både eiere, myndigheter og lokalsamfunn. Sett fra Space Norways side synes forskriften å ha virket godt frem til nå.

Den teknologiske utviklingen har gitt stadig bedre ytelse og for mange anvendelser stadig billigere satellitter, og dette har vært et av momentene som har foranlediget en gjennomgang av reguleringsregimet for bakkestasjoner som skal ha kontakt med satellittene.

I utgangspunktet er vi enig i rasjonalet for forskriftsforslagene slik det er fremlagt i høringsbrevet. Vi er også enig i behovet for å ligge litt i forkant av utviklingen, blant annet når det gjelder å håndtere ”dual use”-problematikk. Her må en imidlertid finne en fornuftig balanse mellom å forhindre den bruk man mener er uønsket, og å unngå å lage regler som unødvendig hindrer virksomhet som burde være helt uproblematisk. I dette arbeidet trengs både regler og kompetanse til å vurdere søknader opp mot reglene. Forslaget om å la Nkom bli tilsynsmyndighet, og å styrke Nkom virker derfor som et godt grep.

---

Postadresse/Postal address:  
Space Norway AS  
P.O. Box 66 Skøyen  
N – 0212 OSLO, Norway

Kontor/Office:  
Drammensveien 165  
0277 OSLO

Bank: Den norske Bank  
IBAN nummer / IBAN No.  
5005 0642 019

Telefon/Telephone:  
Sentralbord: 00 47 22 51 00 00

e-mail: [post@spacenorway.no](mailto:post@spacenorway.no)  
web: [www.spacenorway.no](http://www.spacenorway.no)

Foretaksnr./Enterprise No.  
NO 975 963 233 MVA

Vi tillater oss å komme med noen kommentarer til utkastet til Svalbardforskrift:

### **§ 5 Informasjon om eierforhold og overdragelse**

Når det gjelder kravet om å melde endringer ”i eierforholdet”, kan ordlyden synes litt tvetydig mht hvilket eierforhold det kreves informasjon om: Eierskap til jordstasjonsutrustningen, eller eierskap i driftsselskapet som står for driften av stasjonen og som innehar kommunikasjonstillatelsen?

Den samme presisering trengs for å svare på spørsmålet om ”eierselskapets organisering”. Ordet ”organisering” kan omfatte mye, og det synes derfor ikke helt klart hvilke typer organisasjonsendringer Nkom skal ha melding om ”uten ugrunnet opphold”.

Vi vil foreslå at man før ordlyden fastsettes endelig for § 5, tar en vurdering av hva som er det vesentlige i det man ønsker informasjon om – og at teksten reflekterer dette. Det vil gjøre det enklere for konsesjonshaver å oppfylle informasjonsplikten.

### **§ 7 Krav til bruk av jordstasjoner**

Det fremgår av høringsbrevet at hensikten er å skille mellom tillatt og forbudt bruk, dog uten at det er departementets hensikt å gjøre vesentlige endringer i hvilken bruk som faktisk tillates. Hensikten er tvert imot å tilrettelegge for samfunnsnyttig drift av stasjonen innen rammen av Norges folkerettslige forpliktelser.

Hovedhensikten er, slik vi oppfatter forskriftens intensjon, at bruk av jordstasjon (mottak/sending av data) som ivaretar funksjoner som kun er militære, ikke skal være tillatt.

I 2. ledd har man lagt til grunn at jordstasjonsbruk ikke skal være tillatt hvis dataene ikke er tilgjengelige på fritt grunnlag eller kommersielle vilkår, dvs at funksjoner som kun er militære, har en lukket datapolicy. Etter vår mening er imidlertid ikke det omvendte nødvendigvis riktig; lukket datapolicy betyr ikke automatisk at databruken er militær.

Vi mener at både forskningsaktører og sivile myndigheter kan ta ned data for forskning og sivile formål, uten at de nedleste dataene ”gjøres tilgjengelige på fritt grunnlag eller kommersielle vilkår” – men likevel uten at dataene etter vårt syn (automatisk) bør i falle i ikke-tillatt kategori” av den grunn. Vi mener derfor at man i 2. ledd bør unngå å avskjære slik bruk.

Slik vi forstår 3. og 4. ledd, gis det imidlertid åpning for å lempe på det absolutte kravene i ledd 2. Vi tror imidlertid at det med fordel kan vurderes å åpne på generell basis i ledd 2 for sivil myndighetsbruk og forskning - også i de tilfellene dataene ikke gjøre tilgjengelig på fritt eller kommersielt grunnlag. I henhold til § 4 skal det for all bruk søkes til Nkom om tillatelse. Hvis man, som det fremgår av utkastet, åpner 2. ledd for å tillate sivil myndighetsbruk og forskning også i de tilfeller der dataene ikke gjøres fritt tilgjengelig, vil Nkom uansett måtte inneha tilstrekkelig teknisk og forvaltningsmessig kompetanse til å vurdere realitetene i søknaden.

### **§ 9 Tilsyn**

Vi synes det virker hensiktsmessig å overføre tilsynsansvaret til Nkom, både fordi Nkom forvalter Ekomloven og fordi Nkom derigjennom allerede har betydelig kompetanse på satellittområdet.

At Nkom både for tilsyn og søknadsbehandling kan søke bistand fra andre, synes både naturlig og hensiktsmessig. Når det gjelder tilsyn etter Svalbard-forskriften, stiller Sysselmannen selvsagt i en særstilling.

Ved oppstarten av nedlesningsvirksomheten på Svalbard på slutten av 90-tallet, var det stiftelsen Norsk Romsenter (NRS) som eide og drev virksomheten. Det ble derfor valgt å ha en annen instans til å være faglig rådgiver for myndighetene.

Siden 2004 har NRS blitt en del av sentralforvaltningen og driver ikke lenger nedlesningsvirksomhet på Svalbard. NRS er nå regjeringens strategiske og rådgivende organ innen romvirksomhet. Derfor bør etter vårt syn NRS også nevnes hvis man fortsatt skal navngi andre instanser enn Nkom og Sysselmannen. Hvis noe av hensikten med den pågående forskriftsarbeidet er å få frem det sivile perspektivet, kunne man sannsynligvis med fordel la være å navngi andre aktører som Nkom kan støtte seg på. I 2. linje i 2. ledd kunne man implementere dette slik: "...kreve bistand fra Sysselmannen, og andre myndigheter, forvaltningsorganer eller aktører ved utstedelse av tillatelse og ved tilsynet".

Vi håper at våre kommentarer kan være til nytte i det videre arbeidet med å ferdigstille de to forskriftene.

Vennlig hilsen



for

Jostein Rønneberg  
Adm. direktør